

Skatt på trafikförsäkringspremier m.m. (förnyad behandling)

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet på nytt regeringens förslag i proposition 2006/07:96 om att införa en skatt på trafikförsäkringspremier och trafikförsäkringsavgifter fr.o.m. den 1 juli 2007. Den nya behandlingen har föranletts av att riksdagen vid behandlingen av det betänkande som utskottet tidigare har lämnat i ärendet (2006/07:SkU16) beslutade om återförvisning för ytterligare beredning i utskottet.

Utskottet har vid den nya beredningen inte funnit anledning att frågå sina tidigare ställningstaganden i ärendet. Utskottet tillstyrker följaktligen att en skatt på trafikförsäkringspremier införs i enlighet med förslaget i propositionen och avstyrker motionerna.

Eftersom skatten är kopplad till försäkringsbolagens trafikförsäkringspremier uppnås en styreffekt till förmån för ökad trafiksäkerhet. Intäkterna av skatten ger också ett bidrag till finansieringen av de omfattande skattelättnader som föreslagits i budgetpropositionen för 2007 och som har till syfte att varaktigt öka sysselsättningen. Skattesatsen är 32 % av intjänade premier för trafikförsäkringar och 22 % på mottagna trafikförsäkringsavgifter. Skatten beräknas ge intäkter i storleksordningen 3 miljarder kronor per år de närmaste åren.

En utredning har fått regeringens uppdrag att lämna förslag till regler som möjliggör en överföring av statens kostnader för sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättningar till trafikförsäkringen. Genom skatten på trafikförsäkringspremier kommer fordonsägarna att bära dessa kostnader för de befintliga trafikskadorna och för de framtida trafikskador som uppkommer under den tid som det tar att utreda ett system för överföring av kostnader till trafikförsäkringen. I en motion (mp) har tagits upp en fråga som angår den fortsatta utredningen. Utskottet konstaterar att denna fråga ligger inom utredningens direktiv och att motionsyrkandet därför får anses vara tillgodosett.

Utskottet tillstyrker också med en kompletterande lagtext regeringens förslag om vissa följdändringar till tidigare av riksdagen beslutade anpassningar av energibeskattningen till EG-rätten.

Till betänkandet lämnas reservationer (s, v) och (mp) med yrkanden om tillkännagivanden till regeringen.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	8
Skatt på trafikförsäkringspremier	8
Följdändringar med anledning av tidigare ändringar i lagen om skatt på energi m.m.	12
Reservationer	14
1. Skatt på trafikförsäkringspremier, punkt 1 (s, v)	14
2. Skatt på trafikförsäkringspremier, punkt 1 (mp)	16
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	18
Propositionen	18
Följdmotioner	18
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	20
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	38
<i>Bilaga 4</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande	39
<i>Bilaga 5</i>	
Trafikutskottets yttrande	43

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skatt på trafikförsäkringspremier

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
2. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
9. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:96 i denna del och avslår motionerna 2006/07:Sk15, 2006/07:Sk16, 2006/07:Sk17, 2006/07:Sk18, 2006/07:Sk19 och 2006/07:Sk20.

Reservation 1 (s, v)

Reservation 2 (mp)

2. Följdändringar med anledning av tidigare ändringar i lagen om skatt på energi m.m.

Riksdagen antar

dels regeringens förslag till

3. lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
4. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
6. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
8. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
10. lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
11. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
12. lag om ändring i lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet.

dels utskottets förslag i bilaga 3 till

lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.
Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2006/07:96 i denna del.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs efter endast en bordläggning.

Stockholm den 1 juni 2007

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Gunnar Andrén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c), Helena Leander (mp), Jessica Polfjärd (m) och Birgitta Eriksson (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I propositionen lägger regeringen fram förslag till en i budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1, volym 1, s. 158) aviserad lagstiftning om skatt på trafikförsäkringspremier. Vidare föreslår regeringen vissa följdändringar till tidigare beslutade lagändringar i samband med att den svenska energibeskattningen anpassades till EG-rätten. Med anledning av förslaget om en skatt på trafikförsäkringspremier har sex motioner väckts.

Skatteutskottet har tidigare behandlat propositionen och motionerna i betänkandet SkU16 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m. Under överläggningen i kammaren den 30 maj 2007 väcktes yrkande om återförvisning av ärendet till utskottet för ytterligare beredning. Enligt 4 kap. 10 § riksdagsordningen ska återförvisning ske om minst en tredjedel av de röstande ansluter sig till yrkandet. Kammaren beslutade den 31 maj 2007 i enlighet med yrkandet. I detta betänkande tar utskottet upp ärendet till ny behandling.

Civilutskottet, socialförsäkringsutskottet och trafikutskottet har beretts tillfälle att yttra sig till skatteutskottet över propositionen och motionerna. Yttranden har lämnats av socialförsäkringsutskottet (yttr. 2006/07:SfU3y, *bilaga 4*) och av trafikutskottet (yttr. 2006/07:TU6y, *bilaga 5*).

Civilutskottet beslutade vid ett sammanträde den 8 maj 2007 att avstå från att yttra sig i ärendet. Vid den förnyade behandlingen av ärendet i skatteutskottet beslutades med hänvisning till minoritetsskyddsregeln i 4 kap. 8 § andra stycket riksdagsordningen att civilutskottet på nytt skulle ges tillfälle att yttra sig. Civilutskottet beslutade vid sammanträde den 1 juni 2007 att inte avge yttrande med hänvisning till att ärendet inte tillhör civilutskottets beredningsområde.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionärernas förslag redovisas i *bilaga 1*. Regeringens förslag till lagtexter återges i *bilaga 2*. Utskottet föreslår i *bilaga 3* en kompletterande lagändring för att en samordning ska ske mellan en lagändring som görs i detta ärende med en lagändring som riksdagen har beslutat om i ett annat ärende (prop. 2006/07:99 delvis, bet. 2006/07:SkU17, rskr. 2006/07:178).

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen behandlar ett förslag till en lag om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. Genom skatten kommer fordonsägarna att bära statens kostnader för bl.a. sjukpenning och sjukersättning för de befintliga trafikskadorna. Skatten är utformad för att styra mot ökad trafiksäkerhet. Den

föreslagna skatten är en del i finansieringen av de omfattande skattelättnader som föreslagits i budgetpropositionen för 2007 och som har till syfte att varaktigt öka sysselsättningen i landet.

Förslaget innebär att skatt ska betalas på premie för trafikförsäkring och på trafikförsäkringsavgift. Skattskyldig för skatten är de försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkring. När det gäller skatt på trafikförsäkringsavgifter är Trafikförsäkringsföreningen skattskyldig. Skatt tas ut med 32 % av den intjänade premien för trafikförsäkring och med 22 % av den mottagna trafikförsäkringsavgiften.

I propositionen föreslås även en justering i inkomstkattelagen (1999:1229) av värdet på bilförmån till följd av den nya lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. Med anledning av den nya lagen föreslås vidare vissa ändringar i trafikskadelagen (1975:1410) och skattebetalningslagen (1997:483).

I propositionen föreslås slutligen vissa ändringar i ett antal lagar, i huvudsak till följd av ändrad rubrik av lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. föreslås gälla fr.o.m. den 1 juli 2007. Skatt på trafikförsäkringspremie och trafikförsäkringsavgift ska tas ut på premie respektive avgift som avser tid efter ikraftträdandet. Även ändringarna i övriga lagar föreslås träda i kraft den 1 juli 2007. Vad avser inkomstkattelagen tillämpas det nya värdet av bilförmån första gången vid 2009 års taxering.

Utskottets överväganden

Skatt på trafikförsäkringspremier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lagstiftning för att införa en skatt på trafikförsäkringspremier och avslår motionerna.

Jämför reservationerna 1 (s, v) och 2 (mp).

Propositionen

Den föreslagna skatten är utformad som en punktskatt på trafikförsäkring som ska betalas av försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen. Skatt ska tas ut med 32 % av den intjänade premien för trafikförsäkring respektive 22 % av trafikförsäkringsavgifter som tas emot av Trafikförsäkringsföreningen. Utgångspunkten för beräkningen av skattens nivå är att intäkterna från skatten ska täcka statens framtida utgifter för befintliga skador vid tidpunkten för skattens införande samt för de skador som uppstår under den tid som förutsättningarna för en överföring till trafikförsäkringen utreds. I dessa beräkningar har antagits att överföringen till trafikförsäkringen sker den 1 januari 2009.

Det är endast den till personskador relaterade trafikförsäkringen som ligger till grund för skatten. Skillnaden i skattesats beror på att trafikförsäkringsavgift, som tas ut av fordonsägare som inte har fullgjort sin försäkringsskyldighet, ska beräknas utifrån högsta trafikförsäkringspremie inklusive skatten. För att kompensera för att skatt redan ingår i trafikförsäkringsavgiften måste följaktligen skattesatsen för mottagna trafikförsäkringsavgifter vara lägre.

Som ofta vid uttag av punktskatter kan det förväntas att de skattskyldiga kompenserar sig för skatten, i det här fallet genom höjda trafikförsäkringspremier. Skatten på trafikförsäkringspremier kan antas höja försäkringstagarnas kostnad för trafikförsäkring med motsvarande procentuella belopp. En fördel med att skatten knyter an till premiens storlek är att den kan antas få en styrande effekt till förmån för en ökad trafiksäkerhet.

Trafikförsäkringspremien för en genomsnittlig privatbil kan beräknas öka med ca 700 kr per år till följd av premieskatten. Detta innebär samtidigt att värdet av en bilförmån bör öka med motsvarande belopp. Genom regeringens förslag att justera den komponent i bilförmånsvärdet som är relaterad till prisbasbeloppet från 0,3 prisbasbelopp till 0,317 prisbasbelopp uppnås detta.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2007. Höjningen av bilförmånsvärdet får dock genomslag först fr.o.m. 2009 års taxering, dvs. för bilförmåner som avser inkomståret 2008 och framåt.

I budgetpropositionen för 2007 beräknades den föreslagna skatten medföra en bruttoeffekt som på årsbasis är 3 miljarder kronor och en varaktig nettoeffekt på 2,8 miljarder kronor. Reviderade beräkningar anger motsvarande belopp till 3,5 miljarder kronor respektive 3,1 miljarder kronor. Eftersom skatten införs den 1 juli 2007 blir den effekten för 2007 1,75 respektive 1,55 miljarder kronor.

Eftersom ett fåtal aktörer är verksamma inom trafikförsäkringsområdet bedöms den nya skatten endast i begränsad utsträckning påverka ärende- och målhanteringen hos de berörda myndigheterna och de allmänna förvaltningsdomstolarna. Eventuella merkostnader till följd av förslaget torde därmed rymmas inom nuvarande budgetramar. Även Skatteverkets kostnader i övrigt med anledning av skatten torde enligt propositionen rymmas inom nuvarande budgetramar. Höjningen av förmånsvärdet kommer genom ökade inkomstskatteintäkter och arbetsgivaravgifter att ge en årlig förstärkning av statsbudgeten med ca 90 miljoner kronor.

Den utredning som ska lämna förslag till utformningen av regler som möjliggör en överföring av vissa socialförsäkringskostnader till trafikförsäkringen tillsattes den 3 april 2007 (dir. 2007:53). Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 30 april 2008.

Motionerna

I fem av de motioner som har väckts med anledning av propositionen yrkas avslag på regeringens förslag att införa en skatt på trafikförsäkringspremier.

Som motiv för avslagsyrkandet anför Lars Johansson m.fl. (s) i motion Sk16 bl.a. att det starkt måste ifrågasättas om den föreslagna skatten kan påverka trafiksäkerheten positivt. Enligt motionen ska förslaget ses som ett första steg i ett systemskifte när det gäller sjukvård och socialförsäkring. Kostnaderna för trafikskador privatiseras. Trafikskadade försätts i en ny och mer osäker situation. Att lyfta ut en viss grupp ur den solidariska sjukförsäkringen öppnar enligt motionen för gränsfall och tvister. Vinstdrivande försäkringsbolag kommer att hantera ersättningsfrågor utifrån olika avtal och riskbedömningar. Skatten fördyrar för näringslivet och för hushållen. Enligt motionen får den föreslagna skatten också karaktären av en retroaktiv, kollektiv straffskatt på dagens fordonsägare som ska delfinansiera kostnader som en tidigare generation fordonsägare åstadkommit.

Liknande motiveringar för att avslå propositionen framförs i motionerna Sk17 av Krister Örnfjäder (s), Sk18 av Stefan Wikén m.fl. (s) och Sk19 av Christer Engelhardt (s).

Som motivering för avslagsyrkandet anför i motion Sk15 av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v) bl.a. att regeringens förslag inte är rätt väg att gå vare sig för att minska antalet trafikolyckor eller samhällets kostnader för trafikskador. En ökad privatisering urholkar också jämlikheten i social-

försäkringssystemen och bidrar kraftigt till ökade klyftor. En grundstomme i det generella välfärdssystemet bör vara att alla solidariskt delar på kostnaderna och därmed även på riskerna.

Enligt motion Sk20 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp) är en skatt på trafikförsäkring i sig ingen trafiksäkerhetsåtgärd. En trafikförsäkringspremie som även tar hänsyn till körsätt skulle stimulera ett trafiksäkrare beteende, med uppenbara samhällsekonomiska och mänskliga vinster som följd. I motionen yrkas ett tillkännagivande till regeringen om att försäkringsbolagen ska ges insyn i Vägverkets vägtrafikregister för att få ett tillförlitligt underlag för att differentiera försäkringspremierna efter skaderisk.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag om en skatt på trafikförsäkringspremier har det dubbla syftet att styra mot ökad trafiksäkerhet och samtidigt ge ett bidrag till finansieringen av de omfattande jobsatsningar som påbörjades i och med regeringsskiftet hösten 2006. Skatten ingår som ett led i en reformering av trafikförsäkringen i syfte att skapa en tydligare koppling mellan skaderisken och kostnaden att färdas i trafiken. Detta kan uppnås genom att vissa kostnader som staten i dag svarar för genom socialförsäkringssystemet i stället får finansieras inom trafikförsäkringen. Bakgrunden till reformbehovet är att samhällets kostnader för ersättningar till trafikskadade har ökat de senaste tio åren. En reformering av trafikförsäkringen på angivet sätt bör kunna bidra till att bryta denna negativa trend.

Det är enligt utskottets uppfattning synnerligen betydelsefullt med åtgärder som kan öka trafiksäkerheten och belöna ett trafiksäkert beteende från trafikanterna. Erfarenheterna från andra länder talar för att önskat resultat kan uppnås med den omläggning som regeringen föreslår.

I fem motioner yrkas avslag på förslaget om att införa en premieskatt. Motionärernas invändningar mot regeringens förslag riktar sig i grunden mot tanken på att föra över statens kostnader för sjukpenning m.m. från den allmänna försäkringen till trafikförsäkringen. Ett argument som framförs är att trafikskadade riskerar att hamna i en mer osäker situation om kostnadsansvaret fördelas på ett annat sätt än i dag. Utskottet finner emellertid dessa farhågor som ogrundade. Avsikten är självfallet inte att försämra skyddet för olycksdrabbade. Den tidigare nämnda utredningen har i uppdrag att utforma ett förslag till lagstiftning som innebär att trafikförsäkringens ansvar utvidgas på så sätt att ersättningar för skador som omfattas av trafikförsäkringen ska undantas från den allmänna försäkringen. Det allmännas ansvar för sjukvårdskostnader ska dock inte förändras. En utgångspunkt i arbetet ska vidare vara att trafikskadelagens tillämpningsområde inte ändras och att ersättning från trafikförsäkringen även fortsättningsvis

ska utges enligt principen om full ersättning. I utredningens arbete ska läggas särskild vikt vid att skyddet för dem som drabbas av trafikskador inte försämras.

Socialförsäkringsutskottet (yttr. 2006/07:SfU3y) har utifrån sitt beredningsområde inte funnit anledning att yttra sig över den föreslagna premieskatten utan har inskränkt sitt yttrande till frågan om reformeringen av sjuk- och trafikförsäkringarna. Socialförsäkringsutskottet antar att reformen kommer att innebära en förbättrad skadereglering och att kostnaderna för sjukpenning m.m. till följd av trafikskador blir bättre synliggjorda. Försäkringsbolagens intresse av att effektivisera skadehanteringen och rehabiliteringen liksom att minimera kostnaderna torde enligt socialförsäkringsutskottet komma att öka till följd av reformen. Vad gäller rehabilitering förtjänar det dock enligt socialförsäkringsutskottet att understyrkas att en lyckad rehabilitering av långtidssjukskrivna tillbaka i arbete framför allt kräver att insatser sätts in mycket tidigt i sjukskrivningsprocessen.

Trafikutskottet (yttr. 2006/07:TU6y) tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna. En reform av trafikförsäkringen medför enligt trafikutskottet samhällsekonomiska vinster i form av ökad trafiksäkerhet och medverkar till en utveckling av transportsystemet i enlighet med de av riksdagen antagna transportpolitiska målen och principerna. Enligt trafikutskottets mening vore det olämpligt att fränhända sig det verktyg som ekonomiska styrmedel kan innebära för att uppnå en förbättrad trafiksäkerhet och en mer samhällsekonomiskt rättvis trafikfördelning. Trafikutskottet fäster avseende vid att utredningen (dir. 2007:53) ska göra en konsekvensanalys med utgångspunkt i hur reformen, med hänsyn till införandet av en skatt på trafikförsäkringspremierna, kan påverka trafik och trafikflöden, val av transportmedel, människors mobilitet, yrkestrafik etc. Trafikutskottet förutser att resultatet av utredningsarbetet kommer att redovisas för riksdagen.

Vidare konstaterar trafikutskottet med anledning av förslaget i motion Sk20 att regeringen i de nämnda utredningsdirektiven även behandlat frågan om faktaunderlag för premieberäkning och att utredningen bör överväga om och hur försäkringsgivarna kan få bättre tillgång till relevanta uppgifter om fordon och individer. Utredaren ska därvid analysera kopplingen mellan försäkringspremier och individers risktagande och beteende. Mot denna bakgrund anser trafikutskottet att motionen bör avstyrkas.

Skatteutskottet instämmer i vad socialförsäkringsutskottet och trafikutskottet har anfört i sina yttranden.

De invändningar utöver argumenten mot själva ansvarsöverföringen som finns i motionerna Sk15–19 är i allt väsentligt sådana som har förts fram under remissbehandlingen och prövats i Finansdepartementets beredning av lagstiftningsärendet. Flera av dem har också kommenterats av finansministern i debatter och i svar på skriftliga frågor i riksdagen. Utskottet finner inte skäl att här, utom på en punkt, ytterligare kommentera detta.

I motionerna Sk16 och Sk17 anføres att skatten innehåller retroaktiva inslag. Utskottet vill framhålla att skatt eller statlig avgift enligt 2 kap. 10 § andra stycket regeringsformen inte får tas ut i vidare mån än som följer av föreskrift som gällde när den omständighet inträffade som utlöste skatt- eller avgiftsskyldigheten. Skatten på trafikförsäkringspremier ska tas ut på trafikförsäkringspremier och trafikförsäkringsavgift som intjänas respektive tas emot av Trafikförsäkringsföreningen efter ikraftträdandet. Det föreligger alltså inte en retroaktivitet enligt grundlagsbestämmelsen. Att en skatt eller en avgift tas ut för att möta statens framtida kostnader för trafikskador som uppkommit före ikraftträdandet gör inte någon skillnad i detta avseende.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till lagstiftning om skatt på trafikförsäkringspremier. Därmed avstyrker utskottet motionerna Sk15–Sk19. Beträffande motion Sk20 konstaterar skatteutskottet att den fråga som specifikt tas upp i motionen ligger inom ramen för direktiven till den ovan nämnda utredningen. Motionen kan därför i denna del redan anses tillgodosedd. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionärernas förslag om ett tillkännagivande till regeringen i frågan.

Följdändringar med anledning av tidigare ändringar i lagen om skatt på energi m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar de av regeringen föreslagna lagändringarna med de justeringar som utskottet föreslår.

Propositionen

I samband att den svenska energibeskattningen anpassades till EG-rätten byttes ordet mineraloljeprodukter ut mot energiprodukter (se prop. 2006/07:13, bet. 2006/07:SkU5, rskr. 2006/07:43, SFS 2006:1508 och SFS 2006:1510). Detta medförde bl.a. att rubriken till numera lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter ändrades. Vid det lagstiftningsarbetet gjordes emellertid inte vissa följdändringar med anledning av detta. Förslag om dessa följdändringar föreslås nu.

Utskottets ställningstagande

Bland de följdändringar som föreslås i propositionen i denna del finns en ändring i 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet (lagförslag 2.11). Ändringen ska träda i kraft den 1 juli 2007. Samma paragraf föreslås ändrad i en annan proposition som utskottet nyligen har behandlat (prop. 2006/07:99 lagförslag 2.7,

bet. 2006/07:SkU17) och som avses beslutas av riksdagen inom kort men inte träda i kraft förrän den 1 januari 2008. För att den ändring i 2 kap. 8 § som görs i förevarande ärende ska kvarstå även när paragrafen får en ny lydelse den 1 januari 2008 föreslår utskottet den kompletterande lagändring som framgår av utskottets lagförslag i *bilaga 3*.

Genom ett misstag har en ändring i den numera upphävda tullregisterlagen (1990:137) inluttit bland de i propositionen föreslagna följdändringarna (lagförslag 2.5). Detta lagförslag utgår följaktligen ur utskottets förslag till riksdagsbeslut.

Med de redovisade justeringarna tillstyrker utskottet propositionen i denna del.

Reservationer

1. Skatt på trafikförsäkringspremier, punkt 1 (s, v)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s) och Birgitta Eriksson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen beslutar i enlighet med utskottets förslag och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag till komplettering av lagen om skatt på trafikförsäkringspremier som innebär att skatten ska tas ut endast för att täcka det finansieringsbehov som beräknats för skatten för budgetåret 2007. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2006/07:96 i denna del och motionerna 2006/07:Sk15, 2006/07:Sk16, 2006/07:Sk17, 2006/07:Sk18 och 2006/07:Sk19 samt avslår motion 2006/07:Sk20.

Ställningstagande

Vi anser att regeringens förslag att föra över statens kostnader för trafikskadades sjukpenning m.m. till privata bolag är oacceptabelt utifrån solidaritets- och rättvisaspekter och att dess värde från trafiksäkerhetssynpunkt måste ifrågasättas. Detta redovisas närmare i våra motioner och de avvikande meningarna från företrädare för våra partier i yttrandena från socialförsäkringsutskottet och trafikutskottet.

Eftersom en majoritet i civilutskottet har avstått från att lämna ett yttrande till skatteutskottet har våra företrädare i det utskottet inte fått möjlighet att utveckla våra partiers syn på hur trafikförsäkringen bör vara utformad i framtiden. Vi vill med anledning härav inledningsvis nämna följande.

Den allmänna försäkringen omfattar hela folket och ger ersättning för inkomstbortfall vid sjukdom eller skada, oavsett orsaken, samtidigt som den finansieras av hela den arbetsföra befolkningen. Försäkringen ger ett grundskydd, vilket kan kompletteras med andra ersättningsanordningar. Trafikförsäkringen är ett sådant obligatoriskt men privat arrangemang som ger de trafikskadade ett ekonomiskt skydd utöver det som den allmänna försäkringen tillhandahåller.

Regeringen föreslår nu att kostnaderna för trafikskadorna ska överföras till trafikförsäkringen. Att på detta sätt utvidga trafikförsäkringens ansvar till att omfatta vad som nu täcks av den allmänna försäkringen utgör ett principiellt betydelsefullt avsteg från socialförsäkringssystemets generella

räckvidd som utifrån våra utgångspunkter är helt oacceptabelt. Den föreslagna förändringen kommer t.ex. att leda till höjda premier, vilket blir mycket kännbart för vissa grupper i samhället.

I sammanhanget bör uppmärksammas att frågan om att överföra kostnaderna för trafikskadorna till trafikförsäkringen också har övervägts av Personskadekommittén i utredningsbetänkandet (SOU 2002:1) Samordning och regress. Utredningen kom fram till att inte förorda ett utvidgat ansvar för trafikförsäkringen.

På grund av det anförda anser vi att trafikförsäkringen måste behållas som en generell försäkring.

Det riksdagen nu ska ta ställning till är den premieskatt som regeringen föreslår med det uppgivna dubbla syftet att ta ut en skatt av dagens och framtida fordonsägare för att täcka kostnader för bl.a. befintliga trafikskador och för att delfinansiera inkomstskattesänkningar som beslutades i höstas. I propositionen betonas att den förändring i trafikförsäkringen och socialförsäkringssystemet som regeringen vill uppnå inte kan genomföras utan en noggrann utredning. Det naturliga hade varit att inleda med den noggranna utredningen och avvakta med eventuella nya skatter. Vi är förvånade över att regeringen inte har tagit till sig av den ovanligt omfattande kritik som förslaget om en ny skatt har föranlett under den beredning som ägt rum sedan tankarna på en omläggning presenterades i budgetpropositionen hösten 2006. Regeringens skrivningar i propositionen visar enligt vår mening att regeringen har tagit alltför lätt på den kritik som framkommit i olika hänseenden. Förslaget leder till fördyringar för hushåll och näringsliv. Att förslaget finansierar skattelättnader på arbetsinkomster skärper också orättvisorna mot de grupper som inte får del av dessa skattelättnader, t.ex. de som uppbär sjukersättning och pension. Transportsektorn får det svårare i konkurrensen med utländska åkare. De ökade kostnaderna för jordbrukets maskiner blir också en konkurrensnackdel mot omvärlden. Buss- och taxiföretag som är bundna av långa kontrakt får försämrad lönsamhet. Enligt vår mening bör riksdagen ta fasta på kritiken och fatta ett beslut som så långt möjligt begränsar skadeverkningarna av den planerade omläggningen för välfärdssystemet och för hushåll och företag som äger fordon.

När riksdagen den 6 december 2006 beslutade om utgiftsramar och inkomstberäkning för budgetåret 2007 (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:FiU1, rskr. 2006/07:9) ingick, som vi nämnde tidigare, en skatt på trafikförsäkringspremier som en del i finansieringen av skattesänkningar som beslutades samtidigt. En majoritet i riksdagen bestående av de fyra borgerliga partierna ställde sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar och inkomstberäkning och avtog därmed de alternativa budgetförslagen från våra partier. Enligt de principer som tillämpas sedan budgetprocessen i riksdagen reformerades för tio år sedan finns inte utrymme för att genom reservation ställa yrkanden som rubbar förutsättningarna för riksdagens tidigare beslut om inkomstberäkning om detta innebär ett svagare budgetsaldo

än vad riksdagen har beslutat om i budgetregleringen. Finansutskottet har nyligen uttalat sig i denna fråga i ett yttrande till socialförsäkringsutskottet (yttr. 2006/07:FiU3y). Vi kan därmed inte föra fram ett förslag till kammaren om att propositionen ska avslås och måste därför acceptera att skatten införs. Därför för vi till omröstning i kammaren i stället fram ett förslag om tillkännagivande till regeringen att den ska återkomma till riksdagen med ett ändrat lagförslag som innebär att uttaget av premieskatten ska begränsas till att endast avse det finansieringsbehov som finns för budgetåret 2007.

2. Skatt på trafikförsäkringspremier, punkt 1 (mp)

av Helena Leander (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen beslutar i enlighet med utskottets förslag och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om att försäkringsbolagen ska ges insyn i Vägverkets vägtrafikregister för att få ett tillförlitligt underlag för att differentiera försäkringspremierna efter skaderisk. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:Sk20, bifaller delvis proposition 2006/07:96 i denna del och avslår motionerna 2006/07:Sk15, 2006/07:Sk16, 2006/07:Sk17, 2006/07:Sk18 och 2006/07:Sk19.

Ställningstagande

Trafiksäkerhetsarbetet är mycket inriktat på att göra vägarna och fordonen säkrare. Hur bra vägar och fordon vi än får är detta ändå ingen garanti mot farliga beteenden i trafiken, t.ex. att köra alkoholpåverkad eller att strunta i hastighetsbestämmelserna. När hastigheten stiger med 10 % ökar risken för dödsfall i trafiken med 10 upphöjt till 4. Vägverket har redovisat att alkoholen är ansvarig för en tredjedel av alla dödsfall i trafiken. Båda dessa orsaker till trafikolyckor kan reduceras väsentligt om trafikförsäkringspremierna sätts efter individens skaderisk. Då skulle de trafikanter som exempelvis installerar alkoholås kunna få sänkta premier, medan premierna för notoriska hastighetsöverträdare kunde höjas.

Förutom att en koppling mellan riskbeteende och försäkringspremie skulle kunna ge positiva effekter på beteenden i trafiken ligger detta också väl i linje med Miljöpartiets utgångspunkt att bilismen ska bära sina egna kostnader, vilket den långt ifrån gör i dag, varken för trafikolyckor eller för miljöskador. En förutsättning för att försäkringsbolagen på saklig grund ska kunna differentiera premien efter skaderisk är att bolagen har tillgång till vägtrafikregistret. Utan tillgång till dessa uppgifter blir unga män utsatta för en kollektiv bestraffning eftersom unga är överrepresen-

rade i statistiken för trafikförseelser. Den borgerliga regeringens förslag att bara lägga en skatt på trafikförsäkring är dock ingen trafiksäkerhetsåtgärd utan en ren besparingsåtgärd som syftar till skattesänkningar.

När riksdagen antar regeringens lagförslag bör det därför kombineras med ett tillkännagivande om att regeringen ska ge frågan om försäkringsbolagens tillgång till vägtrafikregistret en framskjuten plats i det fortsatta arbetet med att förändra trafikförsäkringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:96 Om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.,
2. lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410),
3. lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
4. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
5. lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137),
6. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
7. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
8. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
9. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
10. lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling,
11. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
12. lag om ändring i lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet.

Följdmotioner

2006/07:Sk15 av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v):

Riksdagen beslutar avslå proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

2006/07:Sk16 av Lars Johansson m.fl. (s):

Riksdagen avslår proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

2006/07:Sk17 av Krister Örnfräder (s):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

2006/07:Sk18 av Stefan Wikén m.fl. (s):

Riksdagen avslår proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

2006/07:Sk19 av Christer Engelhardt (s):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2006/07:96 Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

2006/07:Sk20 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att försäkringsbolagen ges insyn i Vägverkets vägtrafikregister för att få ett tillförlitligt underlag för att differentiera försäkringspremierna efter skaderisk.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Skatt skall betalas till staten enligt denna lag på premie för trafikförsäkring som avser risk belägen inom landet samt på trafikförsäkringsavgift.

Definitioner

2 § I denna lag avses med

trafikförsäkring: försäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410),

trafikförsäkringsavgift: sådan avgift som får tas ut enligt 34 § trafikskadelagen,

risk belägen inom landet: risk belägen i Sverige enligt 1 kap. 9 a § försäkringsrörelselagen (1982:713) eller 1 kap. 7 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige.

Skattskyldighet

3 § Skattskyldig för skatt på premie för trafikförsäkring är försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkring enligt trafikskadelagen (1975:1410).

En utländsk försäkringsgivare som inte bedriver sin verksamhet här i landet från en sekundäretablering enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, skall utse en skatterepresentant som skall företräda försäkringsgivaren på det sätt som framgår av 23 kap. 3 d § första stycket skattebetalningslagen (1997:483). Skatterepresentanten skall vara bosatt i Sverige eller vara en svensk juridisk person.

4 § Skattskyldig för skatt på trafikförsäkringsavgift är den som enligt trafikskadelagen (1975:1410) har rätt att ta ut sådan avgift.

Beskattningsunderlag och skattskyldighetens inträde

5 § Underlaget för beskattning av trafikförsäkringspremie utgörs av den intjänade premien för en trafikförsäkring för en kalendermånad.

Skattskyldigheten inträder vid utgången av den kalendermånad för vilken premien har tjänats in.

6 § Med intjänad premie menas i 5 § premieinkomst före avgiven återförsäkring med tillägg eller avdrag för förändring i avsättning för ej intjänade premier.

Den intjänade premien skall inte påverkas av förändring i avsättning för kvardröjande risker.

Den intjänade premien skall inte justeras för överlåtarens upplösning av respektive förvärvarens avsättning för ej intjänad premie som beror på en överlåtelse av ett försäkringsbestånd.

7 § Med premieinkomst före avgiven återförsäkring menas den totala bruttopremien för trafikförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före kalendermånadens utgång. Som premieinkomst räknas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter kalendermånadens utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under kalendermånaden.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal skall räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

Annullationer skall reducera premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier skall räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med.

I premieinkomsten ingår inte skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

8 § Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Bruttopremien omfattar alltså även

- a) ej aviserade premier som kan beräknas först senare,
- b) terminspremier som betalas in halvårsvis, kvartalsvis eller månadsvis samt ersättningar från försäkringstagare för utgifter som försäkringsföretaget haft i samband med att försäkringsavtalet tecknades,
- c) företagets andel av det totala premiebeloppet vid koassurans.

9 § Underlaget för beskattning av trafikförsäkringsavgift utgörs av mottagen trafikförsäkringsavgift.

Skattskyldigheten inträder när trafikförsäkringsavgiften tas emot.

Skattens storlek

10 § Skatten på trafikförsäkringspremien utgör 32 procent av beskattningsunderlaget.

Skatten på trafikförsäkringsavgiften utgör 22 procent av beskattningsunderlaget.

Avdrag

11 § Den som är skattskyldig enligt 4 § får göra avdrag för skatt på trafikförsäkringsavgift som återbetalas.

Förfarandet

12 § Regler för förfarandet vid beskattningen finns i skattebetalningslagen (1997:483).

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.
2. Lagen tillämpas på trafikförsäkringspremie och trafikförsäkringsavgift som avser tid efter ikraftträdandet.
3. Vid beräkning av beskattningsunderlaget för skatt på trafikförsäkringspremie skall bortses från justeringar av premier som är hänförliga till tiden före ikraftträdandet.
4. Utan hinder av vad som annars följer av lag eller avtal får den som är skattskyldig enligt 3 §, från försäkringstagare som ingått avtal om trafikförsäkring före lagens ikraftträdande, ta ut ersättning som motsvarar kostnad för skatt enligt denna lag på premier som avser tid efter ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 34 § trafikskadelagen (1975:1410) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34§¹

Saknas föreskriven trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat i vägtrafikregistret och inte är avställt, har trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (trafikförsäkringsavgift) av den försäkringspliktige för den tid denne har underlåtit att fullgöra sin försäkringsplikt.

Trafikförsäkringsavgift fastställs på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremie för fordon av samma fordonsslag och med samma användningssätt som det oförsäkrade fordonet. Med fordonsslag avses personbil, lastbil, buss, motorcykel, traktor, motorredskap, moped och terrängmotorfordon. Förhöjning av premien på grund av omständigheter som ger anledning att anta att fordonet med hänsyn till innehavarens person utgör en särskild risk i trafiken får dock beaktas endast om det finns sådana omständigheter i det enskilda fallet.

Trafikförsäkringsavgift bestäms på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremie *inklusive skatt enligt lagen (2007:000) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.* för fordon av samma fordonsslag och med samma användningssätt som det oförsäkrade fordonet. Med fordonsslag avses personbil, lastbil, buss, motorcykel, traktor, motorredskap, moped och terrängmotorfordon. Förhöjning av premien på grund av omständigheter som ger anledning att anta att fordonet med hänsyn till innehavarens person utgör en särskild risk i trafiken får dock beaktas endast om det finns sådana omständigheter i det särskilda fallet.

Trots vad som sägs i andra stycket får trafikförsäkringsavgift tas ut med tvåhundra kronor för tid till dess trafikförsäkring tecknas eller försäkringsplikten upphör.

Domstol kan sätta ned trafikförsäkringsavgiften, om det finns särskilda skäl. I fråga om preskription av trafikförsäkringsavgift tillämpas 31 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse 2002:343.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Härigenom föreskrivs att i 3 och 20 §§ lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter¹ ordet "mineral-oljeprodukter" skall bytas ut mot "energiprodukter".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av
3 § 2003:649
20 § 2003:649.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energiprodukter”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av 1 § 2004:1082.

5 Förslag till lag om ändring i tullregisterlagen (1990:137)

Härigenom föreskrivs att i 3, 6 och 8 §§ tullregisterlagen (1990:137)¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energiprodukter”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av

3 § 2000:475

6 § 1999:418

8 § 1998:510.

6 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att i 1 kap. 13 b § och 9 c kap. 3 § mervärdesskattelagen (1994:200)¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energiprodukter”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

7 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)¹ dels att i 1 kap. 2 b § ordet "mineraloljeprodukter" skall bytas ut mot "energiprodukter",

dels att 1 kap. 1 och 4 §§, 3 kap. 1 och 5 §§ samt 10 kap. 30 a § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 23 kap. 3 d §, samt närmast före 23 kap. 3 d § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1§²

Denna lag gäller vid bestämmande, debitering, redovisning och betalning av

1. sådan skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),

2. avgift enligt socialavgiftslagen (2000:980),

3. skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,

4. begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144),

5. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200),

6. avgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, och

7. avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

Lagen gäller även, om inte annat särskilt anges, vid bestämmande, debitering, redovisning och betalning av punktskatt. Med punktskatt avses i denna lag skatt enligt

1. lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

2. lagen (1972:820) om skatt på spel,

3. lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

4. lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

5. 2 § första stycket 6 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,

6. lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

7. lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

8. lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.,

9. lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

10. lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

11. lagen (1994:1776) om skatt på energi,

12. lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

13. lagen (1999:673) om skatt på avfall, och 13. lagen (1999:673) om skatt på avfall,

14. lagen (2000:466) om skatt 14. lagen (2000:466) om skatt

¹ Senaste lydelse av 1 kap. 2 b § 2002:400.

² Senaste lydelse 2002:400.

på termisk effekt i kärnkrafts-reaktorer.

på termisk effekt i kärnkrafts-reaktorer, och

15. lagen (2007:000) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.

4 §³

Vad som sägs i denna lag om skatt och skattskyldig gäller även

1. avgift och avgiftsskyldig,
2. belopp som skall dras från ersättning för arbete, ränta eller utdelning för betalning av preliminär skatt (avdragen skatt) och den som är skyldig att göra sådant avdrag, samt
3. skattetillägg, förseningsavgift, kontrollavgift och ränta och den som är skyldig att betala skattetillägg, avgift eller ränta.

Med skatt likställs

1. belopp som någon annan än den skattskyldige är betalningsskyldig för enligt denna lag eller, såvitt gäller belopp som har debiterats enligt denna lag, 2 kap. 20 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag, och

2. belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund av ett senare beskattningsbeslut skall betalas in igen till Skatteverket.

Med skattskyldig likställs

1. handelsbolag även om det inte är skyldigt att betala någon av de skatter som anges i 1 §,

2. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen (1994:200),

3. den som utan att vara skattskyldig här i landet har fått en F-skattsedel enligt 4 kap. 7 eller 8 §,

4. den som Skatteverket enligt 23 kap. 3 § har beslutat skall svara för redovisning och betalning av skatt som hänför sig till verksamhet som bedrivs genom enkelt bolag eller partrederi,

5. den som är gruppchef enligt 6 §,

6. delägare i handelsbolag som enligt 2 kap. 20 § lagen om handelsbolag och enkla bolag har ålagts betalningsskyldighet för skatt,

7. den som har rätt till återbetalning enligt

a) 24 eller 25 § lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,

b) 8 § lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) 29 eller 30 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt, eller

d) 28–30 §§ lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

8. den som har rätt till återbetalning, kompensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10 eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattnedsättning enligt 9 kap. 9 b § *andra* stycket samma lag, och

9. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person

8. den som har rätt till återbetalning, kompensation eller nedsättning enligt 9 kap. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a, 9, 10 eller 11 §, 11 kap. 12 eller 13 § lagen (1994:1776) om skatt på energi eller omfattas av ett slutligt beslut om skattnedsättning enligt 9 kap. 9 b § *tredje* stycket samma lag,

9. den som i egenskap av företrädare för en juridisk person

³ Senaste lydelse 2004:1345.

är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §.

är betalningsskyldig enligt 12 kap. 6 eller 6 a § eller som träffat överenskommelse enligt 12 kap. 7 c §, och

10. den som i egenskap av ombud för en generalrepresentation eller skatte-representant för en utländsk försäkringsgivare är betalningsskyldig för skatt enligt 23 kap. 3 c eller 3 d §.

3 kap.

1 §⁴

Skatteverket skall registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag enligt 5 kap. eller betala arbetsgivaravgifter,

2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag av en sådan mervärdesskattegrupp som avses i 6 a kap. 1 § mervärdesskattelagen och av den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 nämnda lag,

3. den som är grupp huvudman,

4. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,

5. den som gör sådant gemenskapsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,

6. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, och

7. den som är skattskyldig enligt

a) lagen (1972:820) om skatt på spel,

b) 4 § första stycket 1 lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,

c) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,

d) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,

e) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,

f) 10, 13 eller 15 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,

g) 9, 12, 14 eller 15 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

h) 4 kap. 3, 6, 8 eller 9 §, 12 § första stycket 1 eller 14 § eller 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

i) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

j) lagen (1999:673) om skatt på avfall, eller

k) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.

j) lagen (1999:673) om skatt på avfall,

k) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer, eller

l) lagen (2007:000) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m.

⁴ Senaste lydelse 2006:591.

Om skatt skall betalas enligt 23 kap. 3 c eller 3 d § av ett ombud för en generalrepresentant eller av en skatterepresentant för en utländsk försäkringsgivare, skall ombudet respektive representeranten registreras i stället för försäkringsgivaren.

5 §⁵

Skatteverket skall upprätta ett skattekonto för varje person som är skattskyldig enligt denna lag.

Skatteverket får besluta att en person skall ha fler än ett skattekonto. För en gruppövudman skall det upprättas ett särskilt skattekonto för registrering av mervärdesskattegruppens mervärdesskatt.

Skatteverket får besluta att en person skall ha fler än ett skattekonto. För en gruppövudman skall det upprättas ett särskilt skattekonto för registrering av mervärdesskattegruppens mervärdesskatt. *Ett särskilt skattekonto skall upprättas även för ett sådant ombud eller en sådan skatterepresentant som skall svara för betalning av skatt enligt 23 kap. 3 c eller 3 d §.*

På skattekontot skall, om inte annat följer av fjärde stycket, Skatteverket registrera skatt som skall betalas in eller betalas tillbaka enligt ett beskattningsbeslut, avdragen A-skatt, gjorda inbetalningar och utbetalningar samt belopp som har lämnats för indrivning. Belopp som skall betalas in registreras på förfallodagen. Belopp som skall tillgodoräknas registreras så snart underlag finns.

Belopp som har betalats av en företrädare för en juridisk person på grund av en överenskommelse enligt 12 kap. 7 c § skall registreras på den juridiska personens skattekonto.

10 kap.

30 a §⁶

Till varje redovisningsperiod skall den punktskatt hänföras för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden.

Till varje redovisningsperiod skall den punktskatt hänföras för vilken redovisningsskyldighet har inträtt under perioden. *Skatt enligt lagen (2007:000) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. skall dock hänföras till den redovisningsperiod då skattskyldigheten inträder.*

Redovisningsskyldigheten inträder när affärshändelser, som grundar skattskyldighet, enligt god redovisningssed bokförs eller borde ha bokförts. Är den skattskyldige inte bokföringsskyldig enligt bokföringslagen

⁵ Senaste lydelse 2003:747.

⁶ Senaste lydelse 2003:664.

(1999:1078) inträder redovisningsskyldigheten samtidigt med skattskyldigheten. Detsamma gäller om skattskyldigheten inträder vid händelser som inte föranleder någon bokföringsåtgärd.

Vid försäljning mot kredit kan Skatteverket, om principerna för den skattskyldiges bokföring föranleder det, medge att redovisningsskyldigheten inträder vid beskattningsårets utgång, dock inte senare än när betalning inflyter eller fordran diskonteras eller överläts.

Om en skattskyldig försätts i konkurs inträder redovisningsskyldighet genast för de affärshändelser för vilka skattskyldighet har inträtt före konkursbeslutet.

23 kap.

Skatterepresentant för utländsk försäkringsgivare m.m.

3 d §

Om en utländsk försäkringsgivare inte bedriver sin verksamhet här i landet från en sekundäretablering enligt lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivarers och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige, skall den skatterepresentant som avses i 3 § andra stycket lagen (2007:000) om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. svara för redovisning och betalning av skatt enligt lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. och i övrigt företräda försäkringsgivaren i frågor som rör sådan skatt.

Om försäkringsgivaren i stället bedriver verksamhet i Sverige genom generalrepresentation, gäller 3 c §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Härigenom föreskrivs att i 6 a § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energi-produkter”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av 6 a § 2003:666.

9 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
 (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 61 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 kap.

5 § 1

Värdet av bilförmån exklusive drivmedel skall för ett kalenderår beräknas till summan av

- 0,3 prisbasbelopp,
– ett ränterelaterat belopp, och
– ett prisrelaterat belopp.

Det ränterelaterade beloppet skall beräknas till 75 procent av statslåneräntan vid utgången av november andra året före taxeringsåret multiplicerat med bilmodellens nybilspris.

Det prisrelaterade beloppet skall beräknas till 9 procent av bilmodellens nybilspris, om detta uppgår till högst 7,5 prisbasbelopp. Om bilmodellens nybilspris är högre, skall det prisrelaterade beloppet beräknas till summan av 9 procent av 7,5 prisbasbelopp och 20 procent av den del av nybilspriset som överstiger 7,5 prisbasbelopp.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

¹ Senaste lydelse 2001:908.

10 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1225) om straff för smuggling

Härigenom föreskrivs att i 1 och 25 §§ lagen (2000:1225) om straff för smuggling¹ ordet "mineraloljeprodukter" skall bytas ut mot "energi-produkter".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av
1 § 2006:1328
25 § 2002:886.

**11 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om
 behandling av uppgifter i Skatteverkets
 beskattningsverksamhet**

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ordet "mineral-oljeprodukter" skall bytas ut mot "energiprodukter".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av
lagens rubrik 2003:670
2 kap. 8 § 2006:732.

12 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:185) om
behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 7 § lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energiprodukter”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 7 § 2006:734.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:000) om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 8 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet i dess lydelse enligt lagen (2007:000) om ändring i nämnda lag¹ ordet ”mineraloljeprodukter” skall bytas ut mot ”energiprodukter”.

¹ Prop. 2006/07:99 delvis, bet. 2006/07:SkU17

BILAGA 4

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2006/07:SfU3y

Skatt på trafikförsäkringspremie

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har den 26 april 2007 beslutat att bereda bl.a. socialförsäkringsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2006/07:96 om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. jämte motioner.

Utskottet yttrar sig över propositionen och motionerna Sk15 av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v), Sk16 av Lars Johansson m.fl. (s), Sk17 av Krister Örnfjäder (s), Sk18 av Stefan Wikén m.fl. (s) och Sk19 av Christer Engelhardt (s) såvitt avser kostnaderna för befintliga trafikskador. Dessutom kommenterar utskottet den av regeringen aviserade reformeringen av sjuk- och trafikförsäkringarna.

Propositionen

Enligt regeringens uppfattning bör ansvaret för de trafikrelaterade kostnaderna för sjukpenning och sjuk- och aktivitetsersättning överföras från socialförsäkringssystemet till trafikförsäkringen. Syftet är bl.a. att stimulera till en ökad trafiksäkerhet och därmed en minskning av antalet skadade och döda i trafiken. Av det skälet avser regeringen att i särskild ordning låta utreda en överföring av ansvaret för vissa kostnader för trafikskador från sjukförsäkringen till trafikförsäkringen. När det gäller statens utgifter för de befintliga trafikskadorna föreslår regeringen att skatt ska betalas på premie för trafikförsäkring och på trafikförsäkringsavgift. I propositionen anges att den föreslagna skatten är en del i finansieringen av de omfattande skattelättnader som föreslagits i budgetpropositionen för 2007. Skattskyldiga är de försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkring. Skatt ska enligt förslaget tas ut med 32 % av den intjänade premien för trafikförsäkring och med 22 % av den mottagna trafikförsäkringsavgiften. Lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

Motionerna

Lars Johansson m.fl. (s) begär i motion Sk16 avslag på propositionen. Förslaget är enligt motionärerna ett första steg i ett systemskifte. Privatisering av kostnaderna för trafikskador kommer att innebära riskbedömning som grund för skatt och avgifter. Riskbedömning har emellertid aldrig tidigare varit en utgångspunkt för sjukförsäkring och bör inte vara det i fortsättningen heller.

I motion Sk17 av Krister Örnfjäder (s) begärs likaså avslag på propositionen. Med regeringens förslag kommer trafikskadade att särbehandlas och rehabiliteringen bli sämre. Motionären frågar sig om vinstdrivande försäkringsbolag kommer att ta samma ansvar för alla trafikskadade eller om de kommer att satsa på unga i produktiv ålder.

Även i motion Sk18 av Stefan Wikén m.fl. (s) begärs avslag på propositionen. Förslaget att lyfta ut trafikskadade ur det allmänna sjukförsäkrings-systemet innebär en minskning av en nödvändig riskspridning som behövs för att inte klyftorna och orättvisorna i samhället ska öka.

Också i motion Sk19 av Christer Engelhardt (s) begärs avslag på propositionen. Förslaget har enligt motionären negativa effekter för dem som bor i glesbygd.

Anne-Marie Wallouch m.fl. (v) begär i motion Sk15 avslag på propositionen. Regeringens förslag innebär ett första steg i en privatisering av socialförsäkringen som kommer att kraftigt bidra till fördjupade klass- och könsskillnader.

Utskottets överväganden

Vad först gäller den aviserade reformen av sjuk- och trafikförsäkringarna har en särskild utredare nyligen tillsatts för att lämna förslag till utformningen av regler som möjliggör en överföring av vissa socialförsäkringsutgifter till trafikförsäkringen. Enligt direktiven (dir. 2007:53) ska trafikförsäkringen ansvara för sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning samt rehabiliteringspenning. En utgångspunkt ska vara att den som skadas i en trafikolycka alltid ska vara tillförsäkrad minst den ersättning som han eller hon skulle ha haft rätt till från den allmänna försäkringen, om skadan uppkommit på något annat sätt. Utredaren ska bl.a. överväga vem som ska vara ansvarig för att ersätta den drabbade under den tid som en utredning av orsakerna till skadan genomförs samt precisera trafikförsäkringens ansvar för rehabilitering av trafikskadade. Utredaren ska redovisa uppdraget senast den 30 april 2008.

Utskottet konstaterar att det är en mycket stor förändring av sjuk- och trafikförsäkringarna som planernas. Den innebär bl.a. att försäkringskollektivet minskar från att omfatta den yrkesverksamma delen av befolkningen till att omfatta endast fordonsägare. Enligt utskottets mening finns det emellertid mycket som talar för att det är samhällsekonomiskt välbetänkt att

föra över kostnaderna för delar av sjukförsäkringen till trafikförsäkringen. Det förhållandet att trafikskador nu hanteras av flera olika aktörer – bl.a. arbetsgivare, Försäkringskassan och trafikförsäkringsbolagen – torde både komplicera och förlänga skaderegleringen. Det finns därför anledning att anta att reformen kommer att innebära en förbättring härvidlag. Dessutom kommer merparten av kostnaderna för trafikskador att synliggöras när delar av sjukförsäkringen förs över till trafikförsäkringen. För närvarande särredovisar inte Försäkringskassan kostnaderna för sjukpenning m.m. till följd av trafikskador, vilket innebär att samhället saknar uppgift om totalkostnaderna för dessa skador. Vidare torde, på sätt som anges i propositionen, försäkringsbolagens intresse av att effektivisera skadehanteringen och rehabiliteringen liksom att minimera kostnaderna komma att öka till följd av reformen. Vad gäller rehabilitering förtjänar det dock att understrykas att en lyckad rehabilitering av långtidssjukskrivna tillbaka i arbete framför allt kräver att insatser sätts in mycket tidigt i sjukskrivningsprocessen.

När det gäller kostnaderna för redan befintliga trafikskador är det enligt regeringen inte möjligt att föra över dessa på försäkringsbolagen. Utskottet delar denna uppfattning. Även om utgångspunkten för regeringens förslag är att trafikförsäkringen ska stå för kostnaderna för sjukpenning m.m. till följd av trafikskador anges i propositionen att den föreslagna skatten ska finansiera regeringens skattesänkningar, vilka i sin tur syftar till att varaktigt öka sysselsättningen. Utskottet har därför inte anledning att utifrån sitt beredningsområde ta ställning till den nu föreslagna skatten och därmed inte heller till propositionen och motionerna.

Stockholm den 15 maj 2007

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Tomas Eneroth (s), Helena Riviére (m), Ronny Olander (s), Lars-Arne Staxäng (m), Siw Wittgren-Ahl (s), Tobias Krantz (fp), Kurt Kvarnström (s), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Kalle Larsson (v), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Marianne Watz (m), Stefan Tornberg (c), Eva Johnsson (kd) och Helena Frisk (s).

Avvikande mening

Tomas Eneroth (s), Ronny Olander (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Kurt Kvarnström (s), Göte Wahlström (s), Kalle Larsson (v) och Helena Frisk (s) anför:

En politik som ekonomiskt omfördelar mellan olika perioder i livet och som utjämnar ekonomiska skillnader gör alla till vinnare. Det är den generella välfärdens idé och den bygger på en bred och solidarisk finansiering via skatter som tas ut från olika skattebaser utan att direkt öronmärkas för det ena eller andra ändamålet. Regeringen planerar nu ett systemskifte när det gäller socialförsäkringarna. Skattefinansiering och generell välfärd ska ersättas av avgiftsfinansiering och välfärd utifrån betalningsförmåga. Därigenom bryts solidaritet och sammanhang upp till förmån för ensidigt grupp tänkande och tanken på att individerna ska stå för sina egna kostnader, oavsett deras behov eller betalningsförmåga.

Skatten på trafikförsäkringspremier utgör det första steget i ett systemskifte. Att lyfta ut en viss grupp ur den solidariska sjukförsäkringen och att hävda att deras sjukpenning och sjuk- eller aktivitetsersättning ska betalas ur en annan källa öppnar för gränsfall och tvister. Vad händer t.ex. om någon som redan har ersättningar från det allmänna sjukförsäkringssystemet skadas i en ny trafikolycka? Hur avgörs då kostnadsfördelningen?

Vinstdrivande försäkringsbolag kommer att hantera ersättningsfrågor utifrån olika avtal. Den trafikskadade kommer därför att behöva vara mer aktiv och bevaka sina rättigheter.

Privatisering av kostnaderna för trafikskadorna stärker riskbedömning som grund för skatt och avgifter, vilket leder till att det blir mycket dyrare för yngre och för människor med någon form av ohälsa som kan tänkas påverka deras körning. För pensionärer är förslaget särskilt orättvist då det inte sker någon överföring av sjukpenningkostnaderna för deras del. Riskbedömning har aldrig tidigare varit en utgångspunkt för sjukförsäkring och bör inte vara det i fortsättningen heller. Med regeringens politik blir det sämre, dyrare och otryggare för trafikanterna och för dem som råkar ut för trafikskador.

Mot bakgrund av vad vi nu anfört anser vi att regeringens förslag, som utgör ett första steg i denna förändring, bör avslås.

BILAGA 5

Trafikutskottets yttrande

2006/07:TU6y

Skatt på trafikförsäkringspremier m.m.

Till skatteutskottet

Skatteutskottet har den 26 april 2007 berett trafikutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2006/07:96 om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. jämte motioner. Trafikutskottet behandlar de delar av ärendet som berör främst bakgrund och motiv samt konsekvenser av en särskild skatt på trafikförsäkringspremier.

Trafikutskottets överväganden

Propositionen

Propositionen behandlar ett förslag till en lag om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. Genom skatten anges att fordonsägarna kommer att bära statens kostnader för bl.a. sjukpenning och sjukersättning för de befintliga trafikskadorna. Skatten är utformad för att styra mot ökad trafiksäkerhet och den föreslagna skatten är en del i finansieringen av de omfattande skattelättnader som föreslagits i budgetpropositionen för 2007 och som har till syfte att varaktigt öka sysselsättningen i landet. Förslaget innebär att skatt ska betalas på premie för trafikförsäkring och på trafikförsäkringsavgift. Skattskyldig för skatten är de försäkringsgivare som meddelar trafikförsäkring. När det gäller skatt på trafikförsäkringsavgifter är Trafikförsäkringsföreningen skattskyldig. Skatt tas ut med 32 % av den intjänade premien för trafikförsäkring och med 22 % av den mottagna trafikförsäkringsavgiften.

I propositionen föreslås även en justering i inkomstskattelagen (1999:1229) av värdet på bilförmån till följd av den nya lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. Med anledning av den nya lagen föreslås vidare vissa ändringar i trafikskadelagen (1975:1410) och skattebetalningslagen (1997:483). I propositionen föreslås slutligen vissa ändringar i ett antal lagar, i huvudsak till följd av ändrad rubrik av lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter. Lagen om skatt på trafikförsäkringspremie m.m. föreslås gälla fr.o.m. den 1 juli 2007. Skatt på trafikförsäkringspremie och trafikförsäkringsavgift ska tas ut på premie respektive avgift som avser tid efter

ikraftträdandet. Även ändringarna i övriga lagar föreslås träda i kraft den 1 juli 2007. Vad avser inkomstskattelagen tillämpas det nya värdet av bilförman första gången vid 2009 års taxering.

Motionerna

I motion 2006/07:Sk15 av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v) anges att regeringens förslag inte är rätt väg att gå vare sig för att minska trafikolyckor eller samhällets kostnader. Samhället kan mycket väl verka för minskad alkoholkonsumtion, minskad rökning, minskat antal döda i trafiken m.m., men det är inte rökarna, alkoholkonsumenterna eller trafikanterna som ensamma ska betala för kostnader orsakade av rökning, alkohol och bilresor. Att privatisera sjukförsäkringen via trafikförsäkringen är ett sätt att bryta upp en första bit mark för att sedan kunna följa efter med andra speciallösningar för vissa grupper av försäkringstagare. En grundstomme i det generella välfärdssystemet är att alla solidariskt delar på kostnaderna och därmed även på riskerna. En ökad privatisering urholkar jämlikheten i socialförsäkringssystemen och bidrar kraftigt till ökade klyftor. Mot denna bakgrund framhålls att propositionen bör avslås.

Även Lars Johansson m.fl. (s) betraktar i motion 2006/07:Sk16 regeringens förslag som ett första steg i ett systemskifte och yrkar att förslaget avslås. Att lyfta ut en viss grupp ur den solidariska sjukförsäkringen och att hävda att deras sjukpenning och sjukersättning ska betalas ur en annan källa öppnar enligt motionärerna för gränsfall och tvister. Vinstdrivande försäkringsbolag kommer att hantera ersättningsfrågor utifrån olika avtal. Den trafikskadade kommer därför att behöva vara mer aktiv och bevaka sina rättigheter. Trafikskadorna riskerar vidare att bli en ny marknad för jurister. Förare med större ”risk” kommer sannolikt att få betala ännu högre premier jämfört med dem med låg ”risk”. Andra bieffekter kan bli att fler väljer äldre, billigare och trafikfarligare fordon samt att fler lockas att framföra fordon helt oförsäkrade. Förslaget är vidare både landsbygds- och glesbygdsfientligt. Straffskatten gynnar varken rörlighet på arbetsmarknaden (pendling) eller transporter inom handel och varuproduktion eftersom vägtransporter fördyras.

I motion 2006/07:Sk17 av Krister Örnfjäder (s) anges att en överföring av kostnaderna för trafikolyckor till trafikförsäkringen innebär ett avsteg från ett generellt socialförsäkringssystem. En grupp i samhället, de trafikskadade, kommer att särbehandlas. Det är enligt motionären stötande att människor ska betala för skador som inträffade innan de var födda. En annan allvarlig konsekvens av regeringens förslag anges vara att det sannolikt blir fler fordon på vägarna som inte är beskattade och besiktigade. Ytterligare en konsekvens av förslaget är att den trafikskadade riskerar att

få en sämre rehabilitering. Motionären påtalar vidare att förslaget missgynnar dem som bor i glesbygd. Mot denna bakgrund föreslås att propositionen avslås.

I motion 2006/07:Sk18 av Stefan Wikén (s) m.fl. anges att regeringens förslag slår särskilt hårt mot Jämtlands län med hänvisning till att riksdagens utredningstjänst beräknat att höjningen av trafikförsäkringspremierna motsvarar en höjning av bensinpriset med 76 öre/liter. Förslaget innebär en kraftig höjning av kostnaderna för busstrafiken. Förslaget att lyfta ut trafikskadorna från det allmänna sjukförsäkringssystemet innebär vidare enligt motionärerna en minskning av en nödvändig riskspridning som behövs för att inte öka klyftorna och orättvisorna. Riksdagen uppmanas därför avslå propositionen.

Även Christer Engelhardt (s) tar i motion 2006/07:Sk19 upp konsekvenserna av regeringens förslag för dem som bor i glesbygd och då särskilt motionärens hemkommun Gotland. Vidare konstateras att en skatt på trafikförsäkringspremier omfattar också fordon inom jordbruket och trädgårdsnäringen vilket, leder till att brukarna får större omkostnader och därmed sämre konkurrenskraft. Det är enligt motionären olyckligt att viktiga framtidsbranscher för Gotland på detta sätt drabbas av ökade kostnader. Riksdagen bör därför avslå regeringens proposition.

Karin Svensson Smith m.fl. (mp) anför i motion 2006/07:Sk20 att merparten av de trafiksäkerhetsåtgärder som vidtagits har fokuserat på att göra vägarna och fordonen säkrare. Det som återstår att göra är främst att påverka beteendet så att framför allt regelverket om hastigheter och nykterhet efterlevs. En koppling mellan riskbeteende och försäkringspremie skulle således kunna ge positiva effekter. Miljöpartiets utgångspunkt är att bilismen ska bära sina egna kostnader, vilket den långt ifrån gör i dag, varken för trafikolyckor eller för miljöskadorna. Den borgerliga regeringens förslag att bara lägga en skatt på trafikförsäkring är dock enligt motionärerna ingen trafiksäkerhetsåtgärd utan en ren besparingsåtgärd som syftar till skattesänkningar. Miljöpartiet anser att försäkringsbolagen bör ges insyn i Vägverkets vägtrafikregister. En större möjlighet till sakligt grundad differentiering vid premiesättningen skulle skapa större utrymme för lägre premier för försäkringstagare som vidtar aktiva säkerhetsåtgärder genom att t.ex. installera alkoholås. Mot denna bakgrund begärs ett tillkännagivande om att försäkringsbolagen bör ges insyn i belastningsregistren.

Trafikutskottets ställningstagande

Inom trafikutskottets beredningsområde ingår bl.a. frågor om transportpolitik och trafiksäkerhet. Trafikutskottet har bl.a. mot denna bakgrund tidigare behandlat frågor om transportpolitiska mål och principer och framhållit att trafikens samhällsekonomiska kostnader ska vara en utgångspunkt när transportpolitiska styrmedel utformas. Utskottet har också under-

strukit vikten av att konkurrensen såväl mellan olika trafikslag som mellan olika transportföretag ska grundas på samhällsekonomiskt baserad skatte- och avgiftspolitik. Vidare har utskottet i bred enighet ställt sig bakom den s.k. nollvisionen om ett aktivt trafiksäkerhetsarbete för att kraftfullt nedbringa antalet förolyckade och skadade i trafiken.

Trafikutskottet välkomnar mot denna bakgrund regeringens nu aktuella förslag som ingår i en bredare och mer långsiktig strategi för att överföra statens kostnader för trafikskadades sjukpenning och sjukersättning till trafikförsäkringen. Utskottet konstaterar att regeringens förslag innebär att fordonsägarna kommer att bära statens kostnader för bl.a. sjukpenning och sjukersättning för de befintliga trafikskadorna. Utskottet ser med tillfredsställelse att skatten är utformad för att styra mot ökad trafiksäkerhet. Enligt utskottets bedömning kan en reform av trafikförsäkringen medföra samhällsekonomiska vinster i form av ökad trafiksäkerhet och medverka till en utveckling av transportsystemet i enlighet med de av riksdagen antagna transportpolitiska målen och principerna. Enligt utskottets mening vore det olämpligt att frångå sig det verktyg som ekonomiska styrmedel kan innebära för att uppnå en förbättrad trafiksäkerhet och en mer samhällsekonomiskt rättvis trafikfördelning. Trafikutskottet anser därför att skatteutskottet bör ogilla de motionsförslag som förordar att propositionen avstyrks. Det gäller motionerna 2006/07:Sk15 av Anne-Marie Wallouch m.fl. (v), 2006/07:Sk16 av Lars Johansson m.fl. (s), 2006/07:Sk17 av Kristofer Örnfjäder (s), 2006/07:Sk18 av Stefan Wikén m.fl. (s) och 2006/07:Sk19 av Christer Engelhardt (s). Trafikutskottet tillstyrker mot denna bakgrund att skatteutskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

När det gäller det fortsatta reformarbetet vill trafikutskottet framhålla att en överföring av kostnaderna för trafikskadorna till trafikförsäkringen kräver omsorgsfullt övervägande. Det är därför med tillfredsställelse utskottet konstaterar att regeringen sedan propositionen presenterats har tillkallat en särskild utredare för att lämna förslag till utformningen av regler som möjliggör en överföring av vissa socialförsäkringsutgifter till trafikförsäkringen. I utredarens direktiv ingår vidare att en konsekvensanalys med utgångspunkt i hur reformen, med hänsyn till införandet av en skatt på trafikförsäkringspremierna, kan påverka trafik och trafikflöden, val av transportmedel, människors mobilitet, yrkestrafik etc ska göras. Utskottet förutser att resultatet av utredningsarbetet kommer att redovisas för riksdagen.

Trafikutskottet konstaterar att regeringen i sina direktiv även behandlat frågan om faktaunderlag för premieberäkning. Av direktiven (dir. 2007:53) framgår sålunda att utredaren bör överväga om och hur försäkringsgivarna kan få bättre tillgång till relevanta uppgifter om fordon och individer. Utredaren ska därvid analysera kopplingen mellan försäkringspremier och individers risktagande och beteende. Skatteutskottet bör mot denna bakgrund avstyrka motion 2006/07:Sk20 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp).

Stockholm den 15 maj 2007

På trafikutskottets vägnar

Anders Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Karlsson (s), Jan-Evert Rådhström (m), Ulla Löfgren (m), Margareta Cederfelt (m), Sven Bergström (c), Hans Stenberg (s), Christer Winbäck (fp), Sten Nordin (m), Marie Nordén (s), Annelie Enochson (kd), Lisbeth Grönfeldt Bergman (m), Peter Pedersen (v), Ingemar Vänerlöv (kd), Karin Svensson Smith (mp), Lars Mejern Larsson (s), Désirée Liljevall (s) och Monica Green (s).

Avvikande mening

Skatt på trafikförsäkringspremier m.m. (s, v)

Anders Karlsson (s), Hans Stenberg (s), Marie Nordén (s), Peter Pedersen (v), Lars Mejern Larsson (s), Désirée Liljevall (s) och Monica Green (s) anför:

Enligt vår mening är det av stor vikt att trafiksäkerhetsarbetet grundas på goda insikter och ett allsidigt beslutsunderlag. Det är en förutsättning för att de mest effektiva insatserna kan väljas för att uppnå en utveckling enligt den nollvision för trafiksäkerhetsarbetet som riksdagen tidigare antagit. Det nu aktuella förslaget från regeringen är dock inte rätt väg att gå för att minska vare sig trafikolyckorna eller samhällets kostnader. Det är i stället ett sätt att påbörja ett systemskifte inom försäkringsområdet för att finansiera skattesänkningar som förklänts i en skepnad av trafiksäkerhetsargument.

Att privatisera sjukförsäkringen via trafikförsäkringen kan sålunda ses som ett sätt att bryta upp en första bit mark för att sedan kunna följa efter med andra speciallösningar för vissa grupper av försäkringstagare. En grundstomme i det generella välfärdssystemet är att alla solidariskt delar på kostnaderna och därmed även på riskerna. Vinstdrivande försäkringsbolag kommer att hantera ersättningsfrågor utifrån olika avtal. Den trafikskadade kommer därför att behöva vara mer aktiv och bevaka sina rättigheter. Trafikskadorna riskerar vidare att bli en ny marknad för jurister. Förare med större ”risk” kommer sannolikt att få betala ännu högre premier jämfört med dem med låg ”risk”. Andra bieffekter kan bli att fler väljer äldre, billigare och trafikfarligare fordon samt att fler lockas att framföra fordon helt oförsäkrade. Förslaget är vidare både landsbygds- och glesbygdsfientligt. Mot denna bakgrund anser vi att skatteutskottet bör avstyrka propositionen.

Särskilt yttrande

Skatt på trafikförsäkringspremier m.m. (mp)

Karin Svensson Smith (mp) anför:

Merparten av trafiksäkerhetsarbetet har fokuserat på att göra vägarna och fordonen säkrare. Det som återstår att göra är främst att påverka beteendet så att framför allt regelverket om hastigheter och nykterhet efterlevs. En koppling mellan riskbeteende och försäkringspremie skulle således kunna ge positiva effekter. Det ligger också väl i linje med Miljöpartiets utgångspunkt att bilismen ska bära sina egna kostnader, vilket den långt ifrån gör i dag, varken för trafikolyckor eller för miljöskador. En förutsättning för att försäkringsbolagen på saklig grund ska kunna differentiera premien efter skaderisk är att bolagen har tillgång till vägtrafikregistret. Utan tillgång till dessa uppgifter blir unga män utsatta för en kollektiv bestraffning eftersom unga är överrepresenterade i statistiken för trafikförseelser. Den borgerliga regeringens förslag att bara lägga en skatt på trafikförsäkring är dock ingen trafiksäkerhetsåtgärd utan en ren besparingsåtgärd som syftar till skattesänkningar.